

gol táncos-operett jött divatba. (Mikádó, San Toy, A gésák, A görög rabszolga, New York szépe, A kis szökevény). Újabban a magyar szerzők nagyobb lendületet adtak az operett-kultusznak. Már a 60-as években Allaga Géza, Huber Károly, Káldy Gyula kísérleteztek az új műfajjal; újabban ismertebb magyar operett-komponistáink: Bátor Szidor és Hegyi Béla (üt-török), Konti József, Kacsóh Pongrác, Huszka Jenő, Verő György, Kálmán Imre, Jakóbi Viktor, Buttykay Ákos, Szirmai Albert, Barna Izsó, Vincze Zsigmond, Széll Lajos, Zerkovicz Béla, Lajtai Lajos, Tamásy Pál, stb. (Az első magyar operett-ről lásd »Első...« címszó alatt. V. ö. még: Daljáték. Énekes-játék. Víg énekesjáték. Magyar operett.)

Operett-együttes. A vidéki színtársulatoknál így hívják az énekes darabokban résztvevő színészeket, megkülönböztetésül a drámai személyzet elnevezésétől. (V. ö. Drámai-együttes.)

Operett-énekes, énekesnő, komikus, komika, operett-tenor stb. különböző szereplők e könnyed zenei műfaj szolgálatában.

Operettista. Színésznyelven így hívják az operetténekest. Ellenkezője a drámista (L. o.), aki drámában, vígjátékban szerepel.

Operettprimadonna, az operettek főszerepét játszó énekesnő. A vidéki színtársulatok előzetes jelentésein mindenkor nagy reklámmal harangozzák be az O. nevét.

Operista. Mint az előbbi, ez is inkább színész-csinálta szó, jelenti az operai szereplő nevét; az opera-énekes rövidítése.

Oppenheimer Pál, zeneszerző. Színpadi műve: »A kis dobos«, operett 3 felv., szövegét írta Bauer Gyula. Bem. 1912. ápr. 1-én, Sopronban, Thury Elemér színtársulatánál.

Óraütés. Ha a szerző a színdarabban óraütést ír elő, ezt kézi csengőn kis kalapáccsal szokták jelezni, a toronyóra ütést pedig acélrudon, vagy gongon.

Oravicai színészet. Nagymagyarországon a legrégebbi kőszínházak egyike a kraszószerénymegyei Oravica bányavároskában épült, 1817-ben. Műkedvelőgárda eszméje volt ennek a színháznak a felállítása abban az időben, amikor híre-hamva sem volt sem a kolozsvári, sem pedig a pesti Nemzeti Színháznak.

A Bánátnak 1756-ban történt visszafoglalása után a határszéli, kincstári tisztviselőktől lakott városokban a német színészet vándorcsapatai meleg otthonra találtak és megkedveltették a színészetet a városok jobbára németajkú lakosaival.

A színház számára megnyert publikum azután túlságosan hosszúnak találta azt az időt, amelyik egyik társulat eltávozása és a másik érkezése között eltelt, miért is műkedvelői előadások rendezésével segített magán.

Többek között Oravicán, ebben a régi és festői fekvésű bányavároskában is nagy megértésre talált a színházi művészet, amelynek ápolására lelkes műkedvelőgárda verődött össze. A németnyelvű előadásokat Eirich Péternek a Magyar Koronához címzett vendéglőjében szokták rendezni. A század végén és a tizenkilencedik század elején egész rendszeressé váltak ezek a műkedvelői előadások, amit nagyban előmozdított egy bőkezű mecénásnak: zimiskovi Lhotka Prokop bányakincstári tanácsosnak az a nemes gesztusa, amely díszletekkel felszerelt komplett színpaddal gyarapította a műkedvelőgárda vagyont.

Ezen a színpadon 1806. táján már drámai műveket is adtak elő. Az előadások jövedelmét jótékonycélokra, részben pedig a színpadi berendezés tökéletesítésére fordították. Egykori feljegyzés szerint a lipcsei csatában elesett katonák hátramaradtjainak felsegítésére elküldték egy előadásuk tiszta jövedelmét: 51 bécsi forintot.

Az oravicai bányatársulat időközben foncsorító telepét megszüntette és ennek révén egy 14 láb hosszú és 48 láb széles kőépület üresen, használat nélkül maradt. Az élelmes műkedvelők, — akik akkor még alapszabályokkal bíró egyesületet nem képeztek, — elkérték ezt az épületet a bányakapitányságtól.

Az átalakítás céljaira közadakozásból, színelőadások jövedelmeiből és kölcsönökből 352 pengőt hordtak össze. A régi